

dekleta. Porotniki so spoznali kaplana kri-vega in sodnija ga je obsodila v 18 mesečno težko, poostreno ječo. O celi smrdljivi zadevi nočemo pisati več ničesar, samo to le vprašamo „Gospodarja“ in „Fihposa“, je li temu tudi „Štajerc“ kriv? Kdo se ne spominja našega članka: „Kam plove?“ Ja, vera peša, kdo oskrunja ljudstvu ta najdragocenješi biser? Odgovor je lahek! —

Obsojen ponarejalec denarja. Porotno sodišče v Celju je obsodilo posestnika 35 letnega Antona Tomca iz Popove, kateri je v Ameriki izdelal 50 bankovcev po 20 kron ter jih hotel doma spraviti v promet, toraj jih izmenjati — v triletno ječo.

Občinske volitve v Teharjih. Pri občinskih volitvah v Teharjih zmagali so v drugem in tretjem razredu združeni dohtarsko-farški volilci. Kako strastno se je za to volitvo agitiralo od nazadnjaške strani, kaže to dejstvo, da se je samo v tretjem razredu oddalo od 336 volilcev 279 glasov. Protiv volitvam vložil se bode, kakor se nam poroča od naprednjaške strani rekurz.

V nož se je sunil. V Studenicah pri Mariboru se je sunil 9-letni šolar Triplot v bratov nož ravno z očesom. Ostrina mu je prerezala punčico. Težko poškodovanega dečka so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

V laški okrajni zastop bila sta izvoljena tamоšnji notar g. dr. Mravljan, kot načelnik in nadučitelj gospod Valentinitzsch kot podnačelnik, oba vrla naprednjaka.

Umrl je v Ormožu bivši župan in deželni poslanec gospod Ferdinand Kada, star 75 let. Pokojnik je bil vrl naprednjak in je zapustil kot samec celo svoje ogromno premoženje ormožki občini.

Sumljiva hvala. Pod tem vzglavjem je priobčila celjska reglača z imenom „Domovina“ v svoji številki z dne 24. februarja nesramen napad na umrlega odvetnika in bivšega ptujskega župana g. dr. Straßella. Gospod urednik Golar, kaj, je li tisti urednik, kateri ne pozna izreka: „De mortuis nil nisi bene“ (o mrtvih ne govori drugega, kakor le dobro) — pošten?? Ob grobu mora nehati poštenjaku vso sovražtvo, tega gesla se je in se bode držal „strogi urednik Drevenschek v Ptiju“, da pa se ga ne drži g. Cvetko Golar, je to značilno za njega in za njegov prvaško-farški-nazadnjaški list z visokoletčim imenom „Domovina.“

Telegram iz Leskovca. Naš župnik razdeljuje po fari „pooblastila“ in pobira krmo za sveti misijon. Da bi nam vendar župnik Kralj povedal, ali bodejo rabili „častivredni“ gospodje misijonerji krmo, ali jo bode rabil on — ali kali? To je zares že odveč, da se na tak način zlorablja sveti misijon in da se tako cigani po fari! Župnik, ako zares rabijo gospodje misijonerji krmo za sebe, potem je dobijo od nas dovolj, ker še imamo take kmete, ki je več gleštajo, kakor celi farovž. Farške živine pa ne sme rediti niti ne sveti misijon!

Puščavnik iz jürovšeka.

Na mlinu se je ponesrečil. V Otišjem vrhu pri Slov. Gradcu se je ponesrečil posestnik mlina Jakob

Majdič. Desna nogu mu je prišla med valjce, kav so mu jo do polovice zdrobili. Nasrečneža so položili v bolnišnico, ter mu tam odrezali nogo, vendar je moral umreti vsled te rane v groznih bolečin st

Glede volitev v Teharjih poroča celjska „Dolitvina“ z dne 28. p. m. med drugim sledi: „Najsta pa vplivala na srečen izid z agitacijo pred volenami gospoda dohtar F. Štor in občudovanja vreti, narodnjak kaplan Čemažar“. Dohtar in kaplan zanj največja agitatorja pri volitvah v kmečki občini nista sedaj pa že vemo, kako se bode Teharjem godilo am

Poročilo ptujskega sejma. Sejem dne 1. t. leta je bil izvanredno dobro obiskovan. Prigalo se je na njega 470 svinj, 1012 glav goveje živine in 10 konjev. Prihodnji sejem se bode vršil dne 15. t. maja

Iz Koroškega.

Svetnavas (Odgovor „Miri“ na njegovo javljenje vprašanje v številki z dne 16 t. m.) Gospodje okrepičeli, „Mira“! Ako Vas toliko interesira pikanten drog svinjarij, ki jih je uganjal Wiegele, naj Vam poročim, o njih oskrbi Vaš dopisun sam. Ako jih drugače plam more iz tega ogromnega blata izriti, naj se posluži tistega instrumenta, ki sem mu ga poslal za kolino. Kar se tiče drugih stvari, odgovorim Vam z znani besedami: „Pes laja, karavana gre pa tiko dalje!“

J. Krassnig

Dopisi.

Iz Oplotnice. Dne 31. januarja vršile so se tukaj občinske volitve, pri katerih so zmagali naprednjaci v prvem volilnem redu, med tem ko so v drugem in tretjem volilnem reduz malo večino glasov zmagali klerikalci. Seveda je dal izid teh volitev farškim prvaškim časnikarjem povod, da radosti kar poskušujejo, da povzdignejo enega svojih črnih bratov naravnost v deveta nebesa, to seveda samo s pomočjo njihove zveste sestre, kateri je ime — le Mi pa opozarjam kmete, naj raji čitajo to, kolik danes tukaj pišemo, ker to je resnica! Prepričili se bodejo potem zopet do dobrega, kaki so takaki zvani voditelji slovenskega ljudstva in kakih sredstev se ta druhal poslužuje, ko je treba vloviti kmeta svoje zanke. — Pri nas imamo dve stranki, zagajeno klerikalno stranko in miroljubno naprednjaško, katera ne sovraži nobenega jezika in v kateri živijo Nemci in Slovenci v najboljši zastopnosti. S vemo pa se zaletava farška stranka v naprednjaško, češ ta sestoji iz samih nemčurjev. Tej farški stranki je za narodnost ravno toliko, kakor nam je za lansko sneg, pač pa jej je za to, da bi spravila kmeta iti svojo mrežo in izsesala iz njega težko zasluzen dznar, kakor izsesa pijavka iz stvari kri. V svoji breznejni nesramnosti raztrobili so farški hujšači med volilci debelo laž, da bodejo naprednjaki, ako bodo izvoljeni v občinski odbor s pomočjo kmečkega dznarja zidali v Oplotnici železni most, dalje palačo Družitelje in Bog ve kaj še. O namenih farških pristoj

kateršev so seveda zvesto molčali. O teh pa hočemo prijeti pri priložnosti govoriti mi. Značilne za postopanje klerikalcev so besede, katere je izustil neki kmet, ki je cinahje storil mnogo v blagor cerkve. Rekel je na dan Domo-volitve dobesedno: „Ko sem pripeljal župniku ob Največasu zidanja čedramske cerkve dve drevesi, dal mi volitje eno kupico kislega vina, katero niti ni bilo za vredniti, danes na dan volitve pa da ta župnik polov zoper njak najboljšega vina svojim pristašem. To mora in —vendar nekaj pomeniti!“ Da, ta mož že nekaj sluti! Dilo! Nam se zdi, da župniku Bezenšku vera ni posebno t. m sveta. To trditev dokažemo prav lahko s tem, da se je župnik zlorablja sveto vero v prid agitacije. Eno 125 dokaz! Neko tukajšno posestnico, katera je bila odm. dala svoj volilni listek že nekemu naprednjaku, obdeloval je župnik Bezenšek skoraj celo uro s svojim prigovarjanjem na nezaslišan način tako, da reva konečno ni vedla, kaj bi storila. Ker posestnice župnik ni mogel spraviti z dobrim na svojo stran, začel jej je groziti! Rekel je župnik med drugim da se ona hudo pregreši zoper vero in Boga, da ni vredna svete odveze, ako ne da za volitev posluži oblastila njemu, kot dušnemu pastirju. — Toraj do stopnje smo že prišli z našimi nekaterimi duhovniki? Kako bi jih ljudstvo potem zamoglo spoštovati? V našem kraju že govorijo ljudje sami, da vera peša vsled farške hujskarije, da gineva zaupanje v našo rimsko katoliško cerkev vsled nestrnosti nekaterih rimsko katoliških duhovnikov. Postopanje farških bratcev za časa zadnjih volitev je bilo tako nesramno, da se niti ne da opisati. S silo so iztrgali naprednjakom volilne listeke iz rok, vsiljujoč jim svoje kandidatice. Tistim volilcem, kateri imajo od posojilnice izposojen denar, so zažugali, da bodejo morali takoj ali klesi prihodnji dan vplačati celo svoto, ako ne volijo im in z posojilnično, toraj klerikalno stranko. Neki volilec poskaže zavoljo te grožnje od volitve odišel, ne da bi volil. Po farškem geslu ni hotel voliti, da bi pa volil v s po naprednjaškem duhu, za to ni imel poguma, ker se laž je zares zbal, da bi ga posojilnica takoj tirjala za dolg. Na tak način seveda se je preprečilo, da bi pričali bili naprednjaki zmagali. Toda zmaga klerikalcev je tako-jako klaverja. V prvem razredu, kjer so toraj volili edstevisti, ki imajo največ davka plačevati, so pogoreli meta v popolnoma, v drugem so imeli 6 glasov več, kakor zagri-naprednjaki, v tretjem samo tri. Takšna je bila jaško zmaga Bezenškova! Toda on sam in njegova stranka živjeni več prav zadovoljna s to piravo zmago. Zato kar S vse gromijo klerikalne cunje o naprednjakih, kateri so jaško volili po svojem prepričanju. V teh cunjah se piše frank tudi, da je naročilo tukajšnjo vodstvo tovarne za lanski izdelovanje pohištva svojim delavcem, da morajo votiti z naprednjaki, češ, ako se to ne zgodi, bodejo en de izpuščeni takoj iz službe. Ako bi bila to resnica, brez potem bi ista še davno ne bila tako huda, kakor se i med je pripetila čadramskemu mežnarju. Tega je premilo-bodejo stljivi župnik do dobrega naklofutal in takoj napodil ga de iz službe, ker je mežnarjev oče volil z naprednjaki. ačo za O ti blagoslovljena roka župnikova! No, za danes prista naj zadostuje toliko! Župnik z blagoslovljeno roko, ne

7
veseli se preveč! Rekurz proti volitvam je vložen. Tvoji pristaši in farški časnikarje ne bodo zmotili naprednjakov, ne, nikdar ne! S sirovostjo se ne pride do cilja!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dragi „Štajerc“! Tudi mi iz lepe naše fare Sv. Benedikta hočemo enkrat naznaniti tvojim bralcem, kako se nam godi in kaka žalost nas obide, ko vidimo, kako se obnašajo naši duhovniki in klerikalci. Dne 6. februarja je prišel naš kaplan k nekemu bolanemu možu v Bačkovski vrh na sveto spoved. Ko je opravil to sveto opravilo, je ogovarjal vse ljudi iz celega vrha, najbolj pa je udrihal po nekem dekletu. Ako bi že to dekle zares zaslužilo vsled svojega obnašanja, da bi je smel kdo grajati, nebi smel po našem mnenju kaplan tega storiti po končani spovedi bolnika. Dne 7. februarja delili so se listeki za sveto spoved. Ob tej priliki je imel župnik Zmazek tak nauk, da se je vse po cerkvi na ves glas smejal. Sevada je prav temeljito udrihal tudi po „Štajercu“ in po njegovih naročnikih. Najbolj ogorčen je župnik bil glede svojih faranov v Bačkovi. Ljubi nam župnik, mi ti povemo, da ne živijo tvoji farani v Bačkovi ne od tebe, pač pa, da živiš ti od denarjev, katere znosijo ti tvoji farani na davkarijo. Nikdar in nikdar nas ni spravljal „Štajerc“ od vere, pač pa nas spravljajo od nje hujskajoči duhovniki! Gotovo ni greh, ako kdo „Štajerca“ bere, pač pa je greh, ako uganja duhovnik na svetem mestu, v cerkvi, tik nebeškega Izveličarja politiko. In to so uganjali pri nas do sedaj skoraj vsi duhovniki! Komaj smo se znebili znanega kaplana Muršeca in njegove politične hujskarije, že so nam poslali drugega kaplana, kateremu je političen boj čez vse. Župnik pa namesto, da bi kaplanu zabranjeval to počenjanje, je podpira še celo sam. Tako ne sme in ne sme iti dalje naprej. Da pa našim klerikalčekom in farškim bratcem ni nič več svetega, omenimo tukaj neko sodnijsko razpravo v Mariboru, katera je sijajno dokazala, kaki so ti ljudje. Dne 7. p. m. stala sta pred mariborskim sodiščem Janez in Matevž Senekovič, posestnika pri Sv. Benediktu, obdolžena krive prisega. Zagovarjal ju je dohtar Rozina. Oba obtožena sta navdušena prijatelja našega župnika Zmazeka in ta si je seveda tudi s vso močjo prizadeval, da bi ju rešil zaslužene kazni. Napisal jima je prav izvrstno spričevalo. Toda nič ni pomagalo spričevalo župnikovo, nič ni pomagal zagovor dohtarja Rozina, Janez Senekovič je dobil tri mesece, njegov sin Matevž dva meseca težke ječe, ker se jima je od državnega pravnika dokazala kriva prisega. Krasen vzgled farškega vedenja dveh farških hinavcev! Na skorem poročamo še več o naših farških bratcih in o njih voditeljih.

Bočkovski naprednjaki.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. (Ščuvajoč nadučitelj). V nedeljo dne 19. t. m. je predaval deželni vino-rejski podučevalec (instruktor) gospod Pircher v krčmi gospoda Gomzi-ja v Višu o vinoreji. Svoje predavanje je pustil, kakor je to navada in kako je to običajno pri tamošnji farni cerkvi pri Sv. Bolfenku v Slov.

gor. razglasiti. Ko je prišel g. Pircher na določen dan in ob določeni uri v gostilno g. Gomzija, da bi tam predaval, bilo je tam navzočih samo malo število vinogradnikov. G. Pircher toraj reče navzočim: „Danes bode pa prišlo malo poslušalcev!“ Nato mu odgovori eden izmed kmetov: „Nekaj še jih bode najbrž prišlo in prišlo bi jih bilo še mnogo več, ako ne bi bil nadučitelj Reich od Sv. Bolfenka v Slov. gor. odgovarjal in jim rekел, da se ne smejo vdeležiti kot poslušaleci tega predavanja!“ Nato je vprašal gospod Pircher, zakaj da je nadučitelj tako ravnal in odgovorilo se mu je od navzočih, da je nadučitelj govoril ljudstvu, da se ne sme vdeležiti predavanja, ker je ime vinorejskega podučevalca, ki je to predavanje napovedal, namreč ime Pircher, nemško ime in ker je ta podučevalec nemškutar in nemčur! — V celem je bilo morda kakih 35 kmetov navzočih, kateri so sledili z velikim zanimanjem predavanju gospoda Pirchera. Predaval pa je ta gospod v lepi, razumljivi slovenščini. — Ako nadučitelj Reich misli, da bi se morali ogibati slovenski kmetje predavanja, katero je za njih velike važnosti, samo zaradi tega, ker ima podučevalec nemško ime, potem je dovoljeno tudi iz tega sklepati, da se morajo ogibati kmetje tudi nadučitelja Reicha, da ga smelo naženejo tjé od koder je prišel, ker Reich sliši tudi na ime, katero je popolnoma nemško. Pod klobukom tega nadučitelja navidezno ni popolnoma jasno, ker ne bi drugače kvasil take neumnosti. Sicer pa nam od dece, katero podučuje ta učitelj s tako logiko, nikakor ni pričakovati, da bi postali iz nje Bog ve kaki učenjaki. Ta zares čuden odgojevalec ljudske mladine bi mnogo boljše storil, ako bi vzel prav močno metlo in bi pometal na vse kriplje v svoji lastni hiši, ne pa napada na tak nečuven način druge ljudi, ki izpolnjujejo svojo dolžnost in še škoduje povrh stvari, katera je občne kmetske in ljudske važnosti. Deželni vinorejski podučevalec je nastavljen od visokega deželnega odbora in ima nalogu, da mora v krajih, kjer se ljudstvo peča z vinorejo, podučevati ljudstvo o vinoreji. S tem da je nadučitelj zabranjeval kmetom ta poduk, ravnal je nadučitelj naravnost nasproti naredbam visokega deželnega odbora in radi tega naznanimo to javnosti, da bomo videli kdo ima prav, visoki deželni odbor, ki zaukuje poduk o vinoreji, ali pa ljuđski, hujskajoč nadučitelj, kateri zabranjuje naravnost na tak predržen način tak poduk.

Kmetje vinorejci.

(Opomba uredništva: Mi smo poskrbeli za to, da dobi ta članak visoki deželni odbor v roke. Pohvala, katero bode dobil nadučitelj za svoje postopanje, mu najbrž ne bode teknila. Vsekakor pa mu jo privoščimo.

Št. Janž na Dravskem polju. Pred kratkim so poročali klerikalni časopisi, da je pri Sv. Janžu na Dravskem polju dregnil neki učenec tretjega razreda svojega sošolca z nožem in ga s tem težko telesno poškodoval. Klerikalni listi so vpili, da je temu bil „Štajerc“ kriv. Kot prijatelj resnice in napredka Vam s tem poročam prave vzroke tega dejanja. Za

resničnost mojega poročila jamčim in sicer za vsakdevala besedo. Prvič Vam naznanjam, da niso niti ne stani, ki riši, niti ne udi obitelje (familije) tega mladega j, pokaknaka z nožem naročeni na „Štajerc.“ Sploh je b volit daria dolžiti taki list, kakor je „Štajerc“ kaj tacegga na. Ako že je kriv kateri list izgredov med mladinsipi m krivi so tega gotovo klerikalni, nazadnjaški lisepm n nikdar pa ne napredni naš „Štajerc“. V tem si ne gčaju pa so krive temu žalostnemu dogodku šolskovati. razmere in sicer razmere, ki vladajo v tretjem ranamer redu naše šole, v katerem podučuje nadučitelj Antoned Hren. Ako pišem podučuje, rabil sem prav za prat bol izraz, ki ne označi tega, kar se godi vse v tem ra v Pl red. Od učenja, kakor bi moral biti, seveda tukl ločen ne moremo govoriti. V tem razredu se celi dan sam volitv kriči in razgraja, učenci smejo, kakor se jim ravim pa zljubi, priti rano ali prepozno v šolo, večkrat se pror on. tepavajo, da so krvavi in nihče jim tega ne branvarjati nihče jih ne svari, nihče ne kaznuje. Naravno jvo naš da gre pri prilikti taki paglavec malo delj in posež Št. P razred je brez vsega strogega reda, brez vsega stra hovanja, brez vse discipline in učitelj tega razred nima zmožnosti, da bi držal v njem red. To n upnik gotovo radi potrdijo vsi prebivalci od Sv. Janža, k je resnica! Značilno je tudi, da ni dregnil paglavev svojega sošolca v bližini šolskega poslopja, temveč z časa opoldanšne pauze daleč proč od šolskega poslopj Zakaj se puste v tem času otroci tako daleč od šole Janko Kje je bilo takrat nadzorstvo? Omeniti še moram da se je pred par leti nekaj enacega zgodilo ne vp sicer zopet med učencema tega učitelja. Ako bi vla dal v tem razredu red, ako bi se učenci v opoldanšni pauzi nadzorovali, potem se kaj tacega ne bni moglo pripetiti in to se bode zgodilo tiska ko bode stopil na mesto šolskega vodje zosp. človek, kateremu je bolj za blagor izročene mu mladine, kakor pa za — glažek. Ako pa se učitelj tak upijani, da ga morajo peljati ali celo nesti drug Št. domov, potem si lahko vsakdor na prstih prestejovneg kako to upliva na šolarčke, kaki strah ima preen pt takim učiteljem deca. — Nadučitelj se vedno hvalisamba) da služi na leto 15 sto goldinarjev, kar seveda ljud 190 še tem bolj jezi, ko pomislijo, da se plačuje iz njen in hovih krvavih žuljev za tak nered taka ogromnes, d svota. Povrh pa še je nadučitelj pravi pravcati farškopol bratec, da, on opravlja celo službo organista, za kaiše sprejema tudi lepe kronice. Te vrste izročim javn pnosti resnici in napredku na ljubo in upam, da sai ni bodejo odprle višji šolski oblasti vendar enkrat oči da katera bode potem najbrž poskrbela, da bode nastavljajno ljena v prid naše mladine taka učiteljska moč, katera po bode posvetila vse svoje moči mladini, ne pa politikres, in glažeku.

Skrben oče. ka Iz **Sv. Jakoba v Slov. gor.** Občinske volitve sd g. nam bližajo. Naprednjaki, somišljeniki, vsi davkoplaiki m čevalci, kmetje, obrtniki, pridite v polnem številu ka, k volitvi. Volite pa take može v odbor, katerim bode pri zares za blagor občine. Ne dajte se pregovoriti odBarla nasprotne stranke, katera si bode gotovo s vso silo prva

sako rizadevala in volilce v svoje zanke lovila. Vi Ja-
sta- občani, ki ste še kmečkega mišljenja in zdrave pa-
ju- neti, pokažite vendar enkrat javno svojo voljo. Pri-
be- ste volit in držite skupaj in pazite na to, da bode
tega. maga naprednjaška. — Nekdaj je vladal pri nas
dino, ajlepsi mir, občinske in druge volitve so se vrstile
listi, lepem miru in v zastopnosti, da pa se sedaj to
slu- eč ne godi, temu so krivi drugi, katerih nočem
olske nenovati. Ako bôdemo skupaj držali, bôdemo gotovo
raz- aš namen dosegli. Največja dva hujškača itak nista
anton eč med nami in zato nam je zares upati, da bode
prav okrat boljše. Kar se tiče enega od teh dveh, ta je
i raz- ak v Ploderšnici in kakor nam je znano, je Ploder-
tukaj nica ločena od naše občine, potem ne more priti k
samo aši volitvi. Ako pa se priklati s kakim pooblastilom,
ravno tem pač vsaki volilec ve, da ne sme veliti tako,
e pre- akor on. Volilci, pridite polnoštevilno, ne dajte se
orani, lgovarjati, naprednjaki, držimo skupaj, zmaga bode
no je, tovo naša.

Jakobčanski volilec.

Št. Peter pod Kunšpergom. Slavno uredništvo! Agovolite sprejeti v smislu zakona v Vaš list naporni popravek opombe Vašega uredništva k popravku župnika Tombah-a v štev. 3 Vašega lista z dne februarja 1905: Ni res, da sem imel pravopis do- nega Tombahovega članka kot pravoznanski po- pčnik v rokah; — ni res, da sem napram g. dr. Gelingsheimu imenoval pisca in ga opozoril na gos. Jankoviča kot sovedeca. Res je, da mi je g. dr. Jankovič nekoč neki njemu vposlani koncept prečital me vprašal, če je vsebina resnična; dalje je res, mi g. dr. Jankovič ni pokazal tega koncepta in di ni povedal sestavitelja in konečno je res, da tični meni prečitani članek sploh ni bil nik- r tiskan. Tudi je res, da sem še le, ko se je gosp. župnik Tombah sam izdal kot pisca, ta do- dek mej meno in g. dr. Jankovičem g. dr. Gelings- imu pravil. V Kozjem 26. svečana 1905. Dr. Jos. Barle.

Št. Peter pod Kunšpergom. Skličujoč se na § 19 ešteje, kovnega zakona zahtevam iz ozirom na dopis ob- predljen pod zaglavjem „Št. Peter pod Kunšpergom valisa, pomba) v 3. številki Vašega lista z dne 4. febru- a ljudi a 1905, da sprejmete v zakonitem času na istem iz nji- stu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: romna res, da sem se svojim popravkom Vam mislil sa- farški popolnoma zapreti, res pa je, da sem hotel, da za kar piše o moji osebi resnica. Ni res, da sem hotel se m jav- jim popravkom izboljšati samo par Vaših izrazov, da se mi niso všeč; res pa je, da sem hotel, da obja- at oči, e, da nisem predbacival g. dr. Gelingsheimu „brez- nastav-ičajnosti“ — da ga nisem prosil odpuščanja in da kateron po g. dr. Barletu začel pogajanja zaradi izjave, politiki res, da je g. dr. Barle imel pravopis dotičnega oče. Enka v rokah in da ga je bral; res pa je, da sem vte seal g. dr. Jankoviču, naj mi naznani, so li dejstva, vkopla- jih mislim v „Südstellische Presse“ objaviti, res- vilu kna, ker o času svoje navzočnosti v Kozjem nisem n bodel priložnosti se o tem sam prepričati. Če je g. criti od Barle res pravil g. dr. Gelingsheimu, da je imel so siloj pravopis v rokah ni govoril resnice, naj se toraj

sam brani. St. Peter pod Svetimi gorami 14. februar 1905.

F. Tombah, župnik.

(Opomba uredništva: Seveda moramo zopet ponatisniti ta župnikov in dohtarjev popravek. Da pa bo enkrat cela stvar končana, izjavimo danes tukaj, da smo pripravljeni resničnost naše opombe v 3. številki t. l. dokazati s pričami in če je treba tudi pred javnim sodiščem!)

Iz Dobove pri Brežicah. Čujte braeci „Štajerca“ in strmite kakšni politični hujškači so se pojavili v naši mirni dobovski fari. Začelo se je agitirati, začel se je naprednim kmetom metati pesek v oči, da je groza. Predlansko leto bila je povikšana naša ljudska šola iz tri v šestrazrednico. Povikšala so se kmečka plačila, povikšalo tudi število učiteljev. Toda žalibože vse zastonj! Veda naše dece ne gre in ne gre naprej! Posebno je učitelju Potočniku poduk v nemškem jeziku zoperin in na vsak način ga hoče slovenski deci odtegniti. Slovenski stariši, na noge proti temu Vam sovražnemu učitelju. Ako se Vam le še nekoliko Vaša deca usmili, skrbite za dober poduk Vaše mladine. Naj se tudi uči nemškega jezika, ker tega bode rabila svoje dni, kakor vsakdanji kruh. Znabiti bode moral marsikateri od Vaše dece zapustiti svoj domači kraj in se podati po svetu. Tedaj še le bode spoznal kolikega pomena je bilo, da se je naučil v mladosti razven materinščine še druga jezika. — Oj ti imenovani gospodek, kaj ti vendar toliko škoduje nemščina? Zakaj agitiraš z vso močjo ravno proti temu jeziku? Kaj pa mislita ti in tvoj trgovček in tolmač Perger z vajino agitacijo doseči? Le čujte! Kaj ne, Potočnik in Perger, težko pot sta imela dne 21. januarja, ko sta po snegu in ledu, v mrazu priklestila v Veliki Obrež v neko gostilno. Pod pazduhu sta si prinesla s seboj ta „vrla“ možaka vsaki nekaj papirja, črnilo in pero, ter iskala sta podpisov. K čemu neki le? Gospod Potočnik gotovo ni prišel vpisovat otrok za šolsko obiskovanje, ker je to vpisovanje minulo že v preteklem letu in dobovski trgovček gotovo ni prišel prodajat pipcev. Javno vprašamo ta gospoda, ali ni to hujškarija? Ali jima ni znan izrek Kristusov, ki se glasi: „Ljubite se med seboj?“ Ali ni to, kar sta ta dva počenjala, sejanje ljulike med pšenčico? Premisli trgovček, kako si prišel svoj čas v dobovsko faro s par škatljami „biksa“ in sedaj si bogataš! Jeli to tvoje počenjanje zahvala dobovskim faranom za to, ker so ti znosili toliko grošev skupaj? Zakaj toraj miroljubnih kmetov ne pustiš v miru? Rekel si celo, da ti Veliki Obrež že od daleč smrdi, ker je že ves „ponemčurjen.“ To je velika bedarija, zakaj nihče ni izdajalec svojega materinega jezika, ki želi, da bi se podučevala njegova deca še v drugem, prepotrebnem deželnem jeziku. To je bila zopet hujškarija! Pomisli, da bi se tebi in tvojemu učiteljčku prav huda godila, ko bi ne znala ravno toli zatirane nemščine. Kar se pa tiče požarne brambe, to pa le pustita čisto pri miru, ker se pri požaru že celo ne gre za to, je li ponesrečenec te ali druge narodnosti. „Srečna,“ zares „presrečna“ bo dobovska fara, ko bode

ustanovljeno vajino toli že sedaj hvaljeno bralno in izobraževalno društvo. Tam se bodejo seveda učili kmetje sejati, orati, drva sekati, krmo sušiti, seveda vse le v senci. Razven tega pa jim bodejo še celo časniki na razpolago, kakor "Gospodar", "Fihpos", "Celjska reglača", "Kranjski pankert" itd. Oh, zares svitlejši dnevi nas pričakujejo! Toda nikdar jih ne smemo pričakovati od teh listov, pač pa od tega, da se je začelo razvijati pri nas tudi prav lepo naše naprednjaštvo. „Bit će dana“ . . . Bog daj, da bi bilo tako!

Neustrašeni občani.

Razne stvari.

Vinsko sejme. Mestna občina v Gracu naznanja, da se bode vršilo 9. vinsko sejme (Weinmarkt) dne 16., 17., 18. in 19. sušca (marca) tega leta. Vsi vinorejci se opozarjajo na to sejem. Prodavalno se bode naravno vino in šampanec štajerskega pridelka, razven teh še stroji, ki se rabijo pri vinorejji in kleštarska priprava. Javiti se je pri mestnem komisariatu v Gracu in sicer do 6. t. m.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Kmet, skrbi za pomladansko setev. Ako hočeš, da se ti bode pomladanska setev dobro razvijala in da bode potem letna žetev obilna, moraš skrbeti najbolj za to, da ne bode tlom zmanjkalo redilnih snovi, katerih potrebujejo rastline. Prebitek teh snovi je že zaradi tega potreben, ker rastline večkrat vsled neugodnega vremena v rasti zaostanejo. Žalibog pomankanjuje skoraj vsem našim tlom takozvane fosforjeve kislino. To kislino potrebujejo skoraj vse naše koristne rastline, zato je nujno potrebno, da se spravlja na naša polja in na travnike ta kislina in sicer se to zgodi najložje z takozvanimi umetnimi gnoji. Najboljši umetni gnoj, kateri ima v sebi mnogo te kislino, je takozvana Tomaževa žlindrasta moka (mela). Gnojenje njiv in travnikov s to moko se priporoča ravno sedaj v spomladji najbolj, ker se ravno sedaj gnoj z obdelano zemljo vsled vremenskih uplivov najboljše zmeša. Tomaževa žlindrasta moka se dobi proti primeroma majhnim stroškom povsodi. Kdor je skusil enkrat s tem umetnim gnojem, ta se je gotovo že prepričal, kolike važnosti in koristi je za kmata. Mi opozarjam na dotedno oznanilo (inserat) v tem našem listu.

Koliko jajc smeš podložiti kokli? Za valenje treba ti je odbrati samo mirne koklje. Pure se dajo uporabiti tudi za valenje kokošjih in račijih jajc, vendar večkrat kakor dvakrat v letu naj se jim ne pusti valiti. Jajca, ki so namenjena za valenje, moraš hrani na hladnem in suhem, toda ne premrzlem prostoru. Najboljše je, ako jih položiš v pleve ali pa v reznicu. Nigdar pa jih ne smeš postaviti pokončno (na špico) marveč položno. Če so jajca zamazana, moraš jih oprati v mlačni vodi, da se na ta način otvorijo luknjice v lupini, skozi katere potem diha mlado piše. Kokoši položiš lahko v prvi spomladji (ob koncu zime)

največ 11, bolj pozneje do 14 jajc. Če je koklja bi, lika, smemo to število povečati do 17. Puri lah podložimo tudi 25 kokošjih jajc; zamogla bi jih si greti še večjo število, toda mladičev ne bi mog bolj pozno lahko pogrindati. Iz kokošjega jajca izpiše v 20 do 23 dneh. Purinih jajc zamora ga pura samo 15, k večjemu 20. Iz njih izlezejo mlad v 27 do 30 dneh. Goska zamore greti 12 do jajc in jih vali 28 do 32 dni. Ravno toliko časa potraca, nji pa smemo položiti do 19 jajc. Golob grošimo samo 2 do 3 jajce in sicer 7 do 10 dni. Golomej je gnezdi po 6 do 10 krat v letu.

Vinorejci skrbite za pokončevanje peronospor

Od štajerskega deželnega odbora dobili smo sled naznanilo. Pretečeno leto uničila je peronospora med posestnikom celo trgatev. Temu je bilo krivo zakasnjeno nenatančno škropljenje, ali nepravilna stava bakreno-apnene zmesi ali pa tudi poraba raztopnine. Vinorejci se tedaj s tem opozarjajo pravočasno in temeljito škropljenje proti peronospori, ktera se ne loti le nežnih delov loze, kakor vršiči in listja, temveč tudi nežnih zarodkov grozdja. Pri roča se pri tej borbi ravnati se po naslednjih načilih: 1. Neposredno po rezi namazati je to leto narezane čeve, reznice, šparone, kakor tudi ostale trsa se štiriodstotno raztopino bakrene galice apna. K temu služi navadni čopič. Skosi to delo prepreči razvitek takozvanega zimskega trosovja peronospor, ki se nahaja na trsu. V vinogradih, kjer peronospora že lansko leto silno močno nastopila, priporoča se odstraniti in sežgati vse odpadke od takoj zelenih in vinskih listjev, ki ga je veter nanosil po jarkih. Zglaševanje v katerem se nahaja kar kupoma trosovje od pismenih listjev. 2. S prvim škropljenjem je započeti pri hitro se pokaže grozdje, toraj že pred cvetom in se pri tem temeljito poškropiti ne le listje, temveč svo grozdje (grozdni zarodki). Tudi ako se grozdje nahaja že v cveti, je vendar le naprej škropiti. Število pljenje med cvetom nikoli ne škodi. 3. Drugo škropljenje se ima vršiti neposredno po cveti. Tudi pri tem morajo temeljito poškropiti vse versički, vso listje, ako mogoče tudi grozdje. 4. Tretjokrat se škropiti razvitjem grozdja, meseca julija. Še večkrat škropiti je potrebno le takrat, ako se peronospora na listje vnovič prikaže. 5. Po toči se morajo vinogradi vendar močno poškropiti. Poškodovanih delov trte loti se ronospora namreč mnogo rabi nego zdravih. Privišjih sestavljanju bakreno-apnene zmesi za škropljenje vzame se na 100 l vode le 1 kg bakrene galice in nekočalija več kakor 2 kg novovgašenega apna. Apno mora biti mastno, peska prosto. Več dni stare raztopine se nikakor ne smejo rabiti za škropljenje, marveč mora potrebna množina vsak dan na novo sestaviti. Škropiti se pa mora tako, da pride tekočina pod noma jednakomerno, v podobi rose, na površino in grozdja. Ako neposredno po škropljenji začne žiti, tak se nezasušena bakreno-apnena zmes iz in treba je škropljenje takoj ponoviti. Kdor se tem navodilu ravna, mu ne bo peronospora naredila nobene znatne škode, če je le bakrena galica, ki